

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με τον συγγραφέα η ιστορική γνώση είναι απαραίτητη καθώς ο άνθρωπος προέρχεται από το παρελθόν και στηρίζεται σε αυτό. Η γλώσσα, οι αξίες και οι γνώσεις, που έχει κατακτήσει η κοινωνία, διαμορφώθηκαν μέσα στο βάθος του χρόνου. Η κατανόηση του παρελθόντος βοηθά τον πολίτη να κατανοήσει το παρόν αλλά και να οδηγηθεί στην εθνική αυτογνωσία. Ταυτόχρονα, συντελεί στην διδασχά του λαού από τα λάθη και τις επιτυχίες των προγόνων του αλλά και στον νέο προσανατολισμό του στο μέλλον.

70 λέξεις

B1

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

B2

α) Ο τίτλος συνδέεται άρρηκτα με το κείμενο. Έχει διατυπωθεί με σύντομο τρόπο σε μορφή ερώτησης και σε υποτακτική έγκλιση. Παράλληλα, η κυριολεκτική γλώσσα προσδίδει ακρίβεια και σαφήνεια. Η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου παρουσιάζει το θέμα της ιστορικής γνώσης ως ζήτημα που αφορά όλους. Ταυτόχρονα δημιουργείται ένα κλίμα οικειότητας στην επικοινωνία του συγγραφέα με τον αναγνώστη λόγω της χρήσης α' πληθυντικού.

Ο τίτλος έχει άριστο επικοινωνιακό αποτέλεσμα. Κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, αφού τον υποκινεί μέσω της ερώτησης να προβληματιστεί για το θέμα της ιστορικής γνώσης, ενώ παράλληλα προσδίδει ζωντάνια στον λόγο.

β) Ο ευθύς λόγος προσδίδει ζωντάνια και αμεσότητα στο κείμενο και το ύφος γίνεται παραστατικό με διαλογικό χαρακτήρα. Η παράθεση της θέσης των φοιτητών βοηθά τον αναγνώστη να κατανοήσει ότι οι νέοι σήμερα προβληματίζονται για τα οφέλη από την ιστορική γνώση.

B3

Η συγγραφέας ευαισθητοποιεί με τις ακόλουθες γλωσσικές επιλογές:

1. Χρήση μεταφορικής γλώσσας :
«βαθύ πατριωτισμό»
«... .. είναι ένα δωρεάν μεταφορικό μέσο»
2. Χρήση αποσιωπητικών :
«αυτές κι αν δεν θέλουν να ξεχαστούν...»
3. Χρήση επανάληψης : «γενέθλια, γενέθλια, γενέθλια»

Λειτουργία

- Η μεταφορική γλώσσα χαρίζει στον λόγο αμεσότητα, ζωντάνια, εικονοπλαστική δύναμη και διευκολύνει την ελεύθερη έκφραση του συγγραφέα. Παράλληλα, προσδίδει συναισθηματική φόρτιση.
- Με τα αποσιωπητικά αποδίδεται ο προβληματισμός της ομιλήτριας και ο υπαινιγμός της για τις επετείους. Παράλληλα, τα αποσιωπητικά παρακινούν τον δέκτη σε εννοιολογικές προεκτάσεις.
- Με τη χρήση της επανάληψης δίνεται έμφαση στη σημασία που έχουν οι επέτειοι.

Γ1. Στο κείμενο η νεαρή αφηγήτρια παραθέτει μια οικογενειακή ιστορία με θέμα ένα ταγάρι, που βρήκε στο σπίτι της. Αυτό το ταγάρι αποτελούσε οικογενειακό κειμήλιο, ένα αντικείμενο που συνδεόταν με τους προγόνους της, αφού το είχε φτιάξει η γιαγιά της. Για τη μητέρα της το ταγάρι ήταν ένα αντικείμενο παλιό, που δεν ήταν χρήσιμο. Η αφηγήτρια όμως με τη χρήση του α' ενικού προσώπου («Το βρήκα... / Μου λέει έχω το όνομά της ...») εκφράζει τις σκέψεις της και αφήνει με μια εξομολογητική διάθεση να φανεί ο προβληματισμός της για τη σχέση της με τους προγόνους της. Κατά τη συνάντησή της με τη γιαγιά της, αρχίζει να προβληματίζεται για την αξία των παραδόσεων. Μάλιστα, μέσα από τη χρήση του μικροπεριόδου λόγου («Έχω το όνομά της και είμαι η αδυναμία της ... / Η μαμά της ... / Η γιαγιά») δίνεται έμφαση στη σύνδεση των γενεών κατά το πέρασμα του χρόνου και την αλληλεπίδραση που ασκείται. Η χρήση ευθέως λόγου («πράγματα για μια ζωή»), βοηθά στο να αποτυπωθεί το δέσιμο που εξασφαλίζει η παράδοση ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν. Φαίνεται όμως μέσα από την επαφή της εγγονής με τη γιαγιά, η διάσταση που υπάρχει ανάμεσα στις γενιές, καθώς η νέα γενιά επικεντρώνεται στον σύγχρονο τρόπο ζωής, ενώ η μεγαλύτερη εμμένει με νοσταλγία στο παρελθόν παρά το γεγονός ότι αντιλαμβάνεται τις αλλαγές που συντελούνται και επιθυμεί να κρατήσει την αυθεντικότητα της ζωής των παλιότερων εποχών.

Αν βρισκόμουν στην περίπτωση της αφηγήτριας θα κρατούσα το ταγάρι και θα προσπαθούσα να αποκαταστήσω και τις φθορές που πιθανόν είχε. Θεωρώ ότι κάθε στοιχείο που μας συνδέει με τους προγόνους μας είναι σημαντικό γιατί συμβολίζει την παράδοση της οικογένειας και φανερώνει την ψυχή της προηγούμενης γενιάς. Ταυτόχρονα, βοηθά εμάς τους νεότερους να αντιληφθούμε τις ρίζες μας και να κατανοήσουμε πτυχές του εαυτού μας.

Δ1.**1. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο**

Τίτλος : Το παρελθόν ... δείχνει το μέλλον

Πρόλογος :

- ✚ Πολλές και έντονες οι αλλαγές στην εποχή μας σε όλους τους τομείς.
- ✚ Μέσα σ' αυτό το κλίμα ρευστότητας είναι σημαντικό η κοινωνία να βρει ηθικά και πνευματικά στηρίγματα και αυτά τα προσφέρει η γνώση του ιστορικού παρελθόντος.
- ✚ Αξίζει να μαθαίνουμε για τους προγόνους μας και αυτοί να γίνουν οι φωτεινοί καθοδηγητές μας.

Α' ζητούμενο: Αξία της ιστορικής γνώσης

- ✚ Το ιστορικό παρελθόν αποτελεί πηγή αστείρευτων γνώσεων, το άτομο αποκτά τα πνευματικά εφόδια να κρίνει γεγονότα, επιλογές πολιτικών προσώπων, να αντιληφθεί παράγοντες που επηρέασαν την πορεία του έθνους.
- ✚ Η ιστορική γνώση συνδέεται με τη γνώση της γλώσσας, των ηθών και εθίμων, των παραδόσεων, όλων εκείνων των στοιχείων που καθορίζουν την εθνική φυσιογνωμία.
- ✚ Αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος μέσα από τη μελέτη του παρελθόντος τις κατακτήσεις του έθνους, τις επιτυχίες και κυριεύεται από το αίσθημα υπερηφάνειας.
- ✚ Διδάσκεται όμως και από τα λάθη του παρελθόντος και περιορίζει την πιθανότητα επανάληψής τους
- ✚ Σε μια εποχή παγκοσμιοποίησης, η γνώση του παρελθόντος βοηθά το έθνος να κατανοήσει τη συμβολή του στο παγκόσμιο πολιτιστικό γίγνεσθαι αλλά και να αντιληφθεί πολιτιστικές αλληλεπιδράσεις που έχουν συντελεστεί αποφεύγοντας έτσι εθνικιστικές ιδεολογίες.

Β' ζητούμενο: Βιωματικοί τρόποι καλλιέργειας του ενδιαφέροντος για το ιστορικό παρελθόν.

- ✚ Δεν μπορούμε να μένουμε σε μια αδιάφορη και ανιστόρητη στάση ζωής.
- ✚ Για αυτό χρειάζεται να συνειδητοποιήσει ο άνθρωπος και ιδίως η νέα γενιά τη σημασία της ιστορικής μας κληρονομιάς.
- ✚ Χρειάζεται ο καθένας από εμάς να επισκέπτεται πολιτιστικούς χώρους, όπως μουσεία και αρχαιολογικούς τόπους.
- ✚ Ένταξη σε πολιτιστικούς ομίλους, που θα του δώσουν τη δυνατότητα να γνωρίσει τις ιστορικές ρίζες.
- ✚ Σε συνεργασία με τις σχολικές κοινότητες και την Τοπική Αυτοδιοίκηση να στηρίζει ο νέος το πρόγραμμα «Υιοθεσία Μνημείων»
- ✚ Εικονικές περιηγήσεις μέσα διαδικτύου σε αρχαιολογικούς χώρους
- ✚ Διοργάνωση, συμμετοχή και παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων που αναβιώνουν ιστορικές περιόδους.
- ✚ Με αφορμή τις εθνικές επετείους, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- ✚ Διαθεματική συνεργασία της Ιστορίας με άλλα μαθήματα μέσα στο σχολικό περιβάλλον

Επίλογος:

Η γνώση του ιστορικού παρελθόντος είναι σημαντική και αποτελεί μονόδρομο για τον καθένα από εμάς. Ας μην ξεχνάμε ότι μόνο αν στηριχτούμε στο χθες θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το παρόν και να προβλέψουμε το μέλλον με επιτυχία.

Το θέμα είναι αναλυμένο στο Γ' τεύχος του φροντιστηριακού μας βιβλίου.